

Savjetovalište za mlade Centra za prevenciju ovisnosti (Youth counseling in the center for prevention of addictions)

Sanja Ćosić

Nastavni ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Ključne riječi: prevencija ovisnosti, savjetovalište, mladi, eksperimentiranje

U kojoj god smo životnoj fazi trenutačno, svi se sjećamo adolescencije – dinamičnog i turbulentnog životnog razdoblja. Znamo da nema ljepšeg, ali ni rizičnijeg razdoblja od tog. Mladi su tada skloni iskušati svakojake izazove i negirati autoritete, kako bi potvrdili svoju slobodu, uvažili sebe i, na kraju krajeva, pronašli svoj identitet. No, upravo u tom razdoblju, htjeli to priznati ili ne, mladi su i najranjiviji. Nemaju još dovoljno izgrađeno samopoštovanje, a nedostatak životnog iskustva pridonosi tome da postavljaju niske granice za poduzimanje rizika, nisu vješti u donošenju odluka te nemaju još dovoljno vještina kako bi realno sagledali svoje mogućnosti. Tada, u periodu između djetinjstva i odraslosti, često dolazi do sukoba s roditeljima i okolinom. No, roditelji, škola, društvo i ostali čimbenici njihove okoline trebaju, u tom trenutku, biti tu kako bi im pomogli da prevladaju svoju nesigurnost, odupru se životnim pritiscima, izađu na kraj s prvim neuspjesima, odbijanjima, usamljenošću, sramežljivošću.

Poznate su činjenice da svaki treći srednjoškolac puši, a, isto tako, do kraja srednje škole svaki treći ili čak svaki drugi učenik proba marihuanu. Mladi čovjek probat će drogu iz različitih razloga: iz znatiželje, da se dobro osjeća, da se ne razlikuje od svojih vršnjaka, zbog dosade ili pak da pobjegne od problema ili neke neugodne situacije. S obzirom na laku dostupnost droge, nije ju problem naći u kafiću, na ulici, u parku, a nažalost i u školi. Ono čega se roditelji obično pribojavaju, a što je opravdano, jest da će konzumacija jednog sredstva potaknuti uzimanje drugog. U prilog toj činjenici također ide i to da su mladi općenito skloniji rizičnim ponašanjima. To se odnosi na pušenje cigareta, konzumaciju alkohola, marihuane i jačih droga, na stupanje u rane, neplanirane, česte i rizične seksualne odnose, na delikventne radnje, neopretnu vožnju i ostale situacije za koje imaju smanjenu percepciju rizika.

Treba naglasiti da nijedno sredstvo ne stvara trenutačnu ovisnost i da ovisnost ne nastaje odjednom, već je to proces tijekom kojega možemo djelovati na razne načine. Iz tog smo razloga otvorili vrata našeg Savjetovališta za mlade u koje se mladi mogu javiti kada se susretnu s problemom kojeg ne mogu sami riješiti. To je korak prema prevenciji od bolesti ovisnosti, jer tada još nije kasno. Mladi se čovjek nalazi pod stresom, nema dovoljno vještina riješiti problem i donijeti odluku, ima razne strahove, doživljava tjeskobu i anksioznost, a vjerojatno mu nedostaje i samopoštovanja koje bi ga ojačalo u kompetentnom suočavanju s poteškoćama. Mi smo ovdje da bismo izgradili njegovo samopoštovanje, suptilno utjecali na njegove stavove, pomogli mu u traženju odgovora na mnoga životna pitanja, u pravilnoj reakciji i izboru. Pružamo psihološku podršku, razgovaramo i savjetujemo. Prvenstveno slušamo i prihvaćamo mlade ljude, kao i njihove roditelje, budući da posljedično, često cijela obitelj ima problem. Savjetovalište za mlade Odsjeka za prevenciju ovisnosti nalazi se u Ulici Fiorella la Guardie 23 i to je jedino mjesto u Rijeci i široj okolici gdje možete doći bez uputnice liječnika, a primit ćete potpuno povjerljive, anonimne i besplatne usluge. Potrebno je samo prethodno se najaviti na broj telefona 335-920. Savjetovanje se provodi svakim danom od 8 do 16h, a četvrtkom cijeli dan, od 8 do 20h. Osim toga, Savjetovalište za mlade otvoreno je dva puta mjesečno i na svim kvarnerskim otocima te u Gorskom Kotaru. Na taj smo način i udaljenim krajevima Primorsko-goranske županije približili i omogućili dobivanje stručne pomoći u savjetovanju. U Savjetovalištu za mlade rade psiholozi i defektolozi educirani iz područja savjetovanja i psihoterapije.

Savjetovalište surađuje s osnovnim i srednjim školama u Primorsko-goranskoj županiji, sa svim centrima za socijalnu skrb u Županiji, liječnicima opće prakse i liječnicima specijalistima školske medicine, s Državnim odvjetništvom, Prekršajnim sudom i mnogim drugim institucijama. Savjetovalište je otvoreno od veljače 2006. godine i do sada se javio zamjetan broj srednjoškolaca, mladih ljudi i njihovih roditelja. Najčešće su upućeni od stručne službe škole koju pohađaju, koja, obično, uz roditelje, prva uoči problem ili promjenu u ponašanju mlade osobe. Neki se javljaju samoinicijativno, uz preporuku prijatelja, liječnika, profesora ili su upućeni od Centra za socijalnu skrb. Ponajprije dolaze zbog problema u učenju (loše ocjene u školi, nemogućnost koncentracije, nemotiviranost, neposjedovanje tehnika učenja, radnih navika, bježanje iz škole). Čest su razlog

javljanja i obiteljski problemi koji se itekako reflektiraju na mladu osobu, a zatim slijede eksperimentiranje s drogom i/ili alkoholom, agresivnost i nasilničko ponašanje, zdravstvene poteškoće koje ometaju normalno funkcioniranje, depresivnost, partnerski problemi, poteškoće u suočavanju s nagomilanim stresom, nisko samopoštovanje, smrt bliske osobe i poteškoće u donošenju važnih odluka. Roditelji vrlo često zovu i dolaze po savjet u vezi naglih adolescentskih promjena koje uočavaju kod svoje djece i s kojima se ne snalaze pa imaju potrebu za odgojnim smjernicama.

Naš individualni i obiteljski savjetodavni i psihoterapijski rad usmjeren je prvenstveno na pomoć mladim ljudima da na svom putu odrastanja ne pokleknu i ne uđu u svijet droge ili neke druge ovisnosti, što bi na njihovim mladim dušama ostavila puno dublje ožiljke nego problemi koji ih sada muče. Naša „zvijezda vodilja“ jest osnažiti mlade ljude da na svom životnom putu nauče kako reći „ne“, kako riješiti probleme ili donijeti odluku, odnosno steći samopouzdanje.

Sanja Ćosić, prof.

Nastavni ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Krešimirova 52A, 51 000 Rijeka

Tel/fax. +38551335920

sanjadjevic@yahoo.com